

Проект Закону України

**Про внесення змін до деяких
законодавчих актів щодо порядку
державного нагляду (контролю)
за додержанням законодавства
про працю**

Ключові переваги для держави

Відсутня чітка система державної інспекції праці, функції та повноваження інспекторів праці визначаються цілим рядом підзаконних нормативно-правових актів.	Визначення завдань та функцій державної інспекції праці у КЗпП.
Не встановлено професійні стандарти для інспекторів праці. Недостатнє фінансування оплати праці інспекторів праці.	Встановлення професійних стандартів та кваліфікаційних категорій інспекторів праці, гарантій їх незалежності та гідної оплати праці.
Механізм здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю регулюється різноманітними НПА різного рівня (Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», Порядок здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю (постанова КМУ № 823 від 23.08.2019, Порядок накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення (постанова КМУ № 509 від 17.07.2013) та ін.)	Встановлення механізму здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, який включає в себе: <ul style="list-style-type: none"> •права та обов'язків інспекторів праці та об'єктів відвідувань •процедурні питання щодо особливостей проведення інспекційних відвідувань •особливості застосування заходів впливу за порушення законодавства про працю
Державний нагляд (контролю) за додержанням законодавства про працю поширюється тільки на зареєстровані підприємства.	Поширення заходів державного нагляду (контролю) на незадекларовану працю у тіньовому секторі економіки
У ході проведення інспекційних відвідувань виникають ситуації, які несуть загрозу здоров'ю та життю інспекторів праці та інших осіб.	Можливість залучення поліції для забезпечення захисту життя та здоров'я інспекторів праці та інших учасників інспекційного відвідування
Положення ратифікованих у 2004 році Конвенцій МОП № 81 та № 129 досі не імplementовані у національне законодавство.	Імplementація у національне законодавство положень Конвенцій Міжнародної організації праці № 81 та № 129

Ключові переваги для роботодавців та працівників

Оскільки законом не визначено механізм роботи та повноваження інспекторів праці, роботодавці позбавлені можливості ефективно захищати свої права та об'єктивно оцінювати роботу інспекторів праці	Чіткий та зрозумілий механізм роботи інспекторів праці у КЗпП.
Незадекларована праця у тіньовому секторі економіки посилює недобросовісну конкуренцію, деформує ринок праці та негативно впливає на роботу легальних підприємств	Забезпечення добросовісної конкуренції та рівних правил гри шляхом поширення заходів державного нагляду (контролю) на тіньовий сектор економіки.
У КЗпП відсутні механізми, які б давали можливість роботодавцю чи працівнику отримати повну, своєчасну та доступну інформацію щодо додержання законодавства про працю.	Запровадження «сервісної функції» інспекторів праці для ефективного надання роботодавцям та працівникам інформації та рекомендацій щодо додержання законодавства.
Профспілки позбавлені можливості брати участь у заходах державного нагляду (контролю), навіть коли вони ж їх ініціювали.	Розширення прав профспілок на участь в інспекційних відвідуваннях з метою підвищення якості захисту прав працівників.
Відповідальність за порушення законодавства про працю подрібнена на значну кількість різноманітних підстав, які не відповідають сучасним умовам. Процедура застосування штрафів лише у загальних рисах регламентується постановою КМУ.	Уніфікація заходів впливу за порушення законодавства про працю та прозора процедура їх застосування.
Роботодавці позбавлені можливості брати участь у розгляді справи про накладення штрафу, що знижує рівень їх захисту та інколи призводить до накладення недостатньо обґрунтованих штрафів	Гарантування участі об'єктів відвідування у розгляді питання про накладення штрафу для мінімізації кількості необґрунтованих штрафів.